

ГЛАСНИК

ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

ISSN 1452 – 4791

БРОЈ 37

АВГУСТ 2017.

РЕЧ УРЕДНИКА

Поштоване колеге, после дуже паузе ево и 37. броја «Гласника». Низ околности је утицао на то што се овај број тек сада појавио. Оно што морамо покушати, то је да обезбедимо, да и поред низа неповољних фактора, овај наш лист чешће излази.

Период за нама пун је турбулентних дешавања у Енигматском савезу Србије. Дошло је до промене на челу Савеза, конституисано је председништво, попуњена су упражњена места у органима ЕСС – а, дефинисан је статус клубова, ажуриран је списак чланова Савеза, уведен је ред у прикупљању чланарине и евиденцијама. Усвојена су нормативно – правна акта, донето је више одлука са циљем да се побољша рад Савеза. Већина одлука је прихваћена са одобравањем, а неке нису наишле на разумевање код дела чланства.

У овом броју «Гласника», због недовољног простора, није дата потпуна хронологија дешавања, расправа, дописа, седница и активности усмерених рашчишћавању односа и побољшању функционисања Савеза.

Док се руководство ЕСС – а више бавило организацијом, клубови су имали живу енигматску активност, што радује. Оно што не радује су поремећени међуљудски односи мањег броја чланова. Сујетни и нетолерантни иступи и поступци сметају већини чланова, а Савез одвлаче од важних питања.

САДРЖАЈ

ИЗБОРНА СКУПШТИНА ЕСС – А	2 – 6
АКТИВНОСТИ ЕСС – А И ЊЕГОВИХ ЧЛАНИЦА	7 – 16
ИСТОРИЈСКИ ПРИЛОЗИ	17 – 21
О СУБОТИЧКОЈ ЕНИГМАТИЦИ	22 – 25
ОДАБРАНЕ ЗАГОНЕТКЕ	26
ИН МЕМОРИЈАМ	27 – 28

**ЛОГО ЗА 17. СУСРЕТЕ
ЕНИГМАТА СРБИЈЕ У СУБОТИЦИ**
(аутор: Мирослав Цветковић)

«ГЛАСНИК» – Информативно–теоријски лист Енигматског савеза Србије
Издаје: ЕСС, 25000 Сомбор, Београдска 12

Жиро – рачун код Војвођанске банке, Београд: 355 – 1039927 – 61

Редакција: Мирослав Лазаревић (тел.: 011/2131–143),

Јован Вуковић (тел.: 022/321–135), Владимир Шарић (тел.: 022/480–211),

Уредник: Жељко Димовић

Прелом страница и техничка припрема: Мирослав Лазаревић

ЗАПИСНИК СА ИЗБОРНЕ СКУПШТИНЕ ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

Изборна скупштина Енигматског савеза Србије одржана је 25. фебруара 2017. године, у времену од 11,00 – 14,00 часова, у просторијама хотела «Унион», у Београду, Косовска улица број 11.

Овом енигматском скупу присуствовали су:

БАБИЋ Верољуб (ЕК «Ваљево»), БАНОВИЋ Љубиша (ЕК «Нова загонетка»), БОВАН Славко (ЕК «Кикинда»), ВУКАДИНОВИЋ Томислав (гост, Београд), ВУКОВИЋ Јован (поединач, Нова Пазова), ВУКШИЋ Војин (ЕК «Нова загонетка»), ВУЧЕНОВИЋ Момир (УЕ «Вук Караџић» и ЕК «Нова загонетка»), ВУЧЕНИЋ Небојша (гост, «Енигма»), ДИМОВИЋ Жељко (ЕД «Др Ђорђе Натошевић»), ДОДЕВСКИ ВОЈА (ЕК «Ваљево»), ИВАНИШЕВИЋ Миодраг (ЕК «Кикинда»), ИВАНОВ Крста (ЕК «Бор»), ЈАНКОВИЋ Александар (ЕК «Нова загонетка»), ЈАНКОВИЋ Миле (ЕК «Пирамида»), ЈЕВТИЋ Живомир (УЕ «Вук Караџић»), ЈОВАНОВИЋ Живадин (ЕК «Браничево»), ЈОВИЧИЋ Радојица (УЕ «Вук Караџић»), ЈОВОВИЋ Петар (ЕК «Нова загонетка»), КАРНА Милош (ЕД «Др Ђорђе Натошевић»), ЛАЗИЋ Душко (ЕК «Нова загонетка»), ЛОЈАНИЦА Драган (УЕ «Вук Караџић» и ЕК «Нова загонетка»), МАРЈАНОВИЋ Милосав (ЕК «Ваљево»), МАРКОВИЋ Дарко (ЕД «Др Ђорђе Натошевић»), МАТОВИЋ Драган (ЕК «Нова загонетка»), МИТИЋ Цветко (ЕК «Нова загонетка»), МИЋУНОВИЋ Радомир (ЕК «Нова загонетка»), НИКИЋ Бранислав (ЕК «Браничево»), ПАУНОВИЋ Момир (ЕК «Нова загонетка»), ПЕРИЋ Сретен (ЕК «Изазов»), ПОПОВИЋ Томислав (ЕК «Нова загонетка»), РАДИСАВЉЕВИЋ Зоран (ЕД «Др Ђорђе Натошевић»), РУДИЋ Иван (ЕК «Пирамида»), САРАЈЛИЈА Мидхат (УЕ «Вук Караџић»), СТЕВАНОВИЋ Милија (ЕК «Нова загонетка»), ТЕПШИЋ Милутин (ЕК «Пирамида»), ТОШИЋ Миодраг (ЕК «Нова загонетка»), ЦВЕТКОВИЋ Мирослав (ЕК «Пирамида»), ЧОЛАКОВИЋ Саша (ЕК «Пирамида» и ЕК «Ниш») и ШАРИЋ Владимир (ЕК «Срем»). Присутни су били и новинарка «Вечерњих новости» са фоторепортером.

Од четрдесет и једне присутне особе, 37 су чланови ЕСС (плаћена чланарина са 31. децембром 2016), а била су и 2 госта и 2 новинара.

Пре разматрања дневног реда минутом ћутања одата је пошта преминулим енигматима; Војиславу Цветковићу, Михајлу Милановићу, Владимиру Бовану, Петру Јовановићу, Синоши Симоновићу и Драгићу Филиповићу.

Такође, пре преласка на дневни ред, председник Алелсандар ЈАНКОВИЋ је упознао присутне са два дописа које би требало раумотрити пре наставка рада. То су писма ЕК «Пирамида» и ЕК «Кикинда». Допис ЕК «Пирамида» односи се на искључење Славка БОВАНА и ЕК «Кикинда» из чланства у ЕСС и да у раду Скупштине могу учествовати само они који су уплатили чланарину за 2017. годину (27 на дан 23. фебруара 2017). Друго писмо од ЕК «Кикинда» односило се на неблагоприятно расписивање Изборне скупштина ЕСС.

Оба писма је прочитао председник Александар ЈАНКОВИЋ. Образложење за прво писмо дао је Миле ЈАНКОВИЋ, председник ЕК «Пирамида», док је текст другог писма образложио Славко БОВАН, секретар ЕК «Кикинда».

После расправе одлучено је следеће:

- **Право учешћа на Скупштини имају сви присутни чланови (37), који су на дан 31. 12. 2016. године имали остварено право на чланство у ЕСС;**
- **На основу гласања Славко БОВАН и ЕК «Кикинда» се не искључују из чланства у ЕСС (6 гласало за искључење, 16 је било против, 9 је било уздржано, а 6 присутних чланова ЕСС није желело да се изјасни).**

Председник Александар Јанковић је објаснио да је закашњење у сазиву Изборне скупштине настало због његове заузетости породичним обавезама, а и због тога што је цела ситуација у ЕСС довела до безвољности, због нерешености међуљудских односа.

**На основу члана 19. став 3, 4, 5, 6 и 10, члана 28. тачка 3 Статута ЕСС
сазивам Изборну скупштину Енигматског савеза Србије**

Седница скупштине ће се одржати на *Загонетну суботу*,
25. фебруара 2017. године, са почетком у 11.00 часова.

Предложени дневни ред:

1. Утврђивање Дневног реда;
2. Утврђивање састава Скупштине и кворума за рад;
3. Избор радних тела скупштине:
радност председништва, записничара и оверача записника и изборне комисије (три члана);
4. Извештај о раду Председништва ЕСС у периоду 12.3.2016 – 25.2.2017. годину;
5. Извештај о Завршном рачуну за 2016. годину;
6. Дискусија;
7. Усвајање Извештаја о раду Председништва и Извештаја о завршном рачуну;
Пауза;
8. Изјашњавање Скупштине о одлукама Председништва;
9. Избор Председништва ЕСС (11 чланова)
10. Избор председника и потпредседника ЕСС;
11. Доношење Одлуке о висини и начину измиривања чланарине за 2017. годину;
12. Додела признања и награда;
13. Припреме за 17. Сусрете енигмата Србије;
14. Остале активности.

Крагујевац, 16.2.2017. године

**Председништво ЕСС
Председник
Александар Јанковић**

Поводом обележавања Дана енигмата Србије, присутнима је подељен фотокопирани текст Мирослава ЛАЗАРЕВИЋА из «Новости енигме», а председник ЕСС је подсетио да се ова Скупштина одржава на Загонетну суботу и да је ЕСС преко сајта Савеза свим енигматима Србије честитао 21. фебруар, Дан ениг-мата Србије.

Молбу Енигматског клуба «Срем» из Пећинаца за пријем у чланство ЕСС, прочитао је Александар ЈАНКОВИЋ, а образложење молбе дао је Владимир ШАРИЋ. Донета је једногласна одлука:

Енигматски клуб «Срем» из Пећинаца прима се у чланство ЕСС, као његова енигматска секција.

ПРИПРЕМЕ ЗА ПОЧЕТАК СЕДНИЦЕ ПРЕДСЕДНИШТВА

1. Крста Иванов је понудио две допуне на предложени дневни ред:
 - Израда монографије о «Новости енигми» и
 - Израда алманаха о 16 до сада одржаних Сусрета енигмата Србије.

Предложене допуне су укључене у 6. тачку дневног реда у оквиру предвиђене дискусије, па је једногласно усвојен предложени дневни ред.

2. Председник ЕСС Александар ЈАНКОВИЋ је утврдио да Скупштини присуствује 37 чланова са плаћеном чланарином закључно са 31.12.2016. године, па је констатовано да постоји кворум та рад.

3. За председавајућег на седници Скупштине изабран је Александар ЈАНКОВИЋ, а за чланове радног председништва још и Љубиша БАНОВИЋ и Миодраг ТОШИЋ. За записничара је изабран Владимир ШАРИЋ, а за овераче записника одређени су Драган ЛОКАНИЦА и Томислав ПОПОВИЋ. За чланове Изборне комисије изабрани су Крста ИВАНОВ (председник), Драган МАТОВИЋ и Славко БО-ВАН.

4. Извештај о раду Преседништва ЕСС поднео је Александар ЈАНКОВИЋ, излажући га у три дела: Шта је урађено – Шта је делимично урађено – Шта није урађено. Констатовано је да је урађено оно што је било неопходно да ЕСС функционише без финансијских проблема, захваљујући сарадњи са издавачима, новинским кућама «Блиц», «Ало» и «Српски телеграф». Оцењено је да су 16. Сусрети енигмата у Чачку били успешно организовани и да је одржано Првенство Србије у састављању анаграма. Није одржано више седница Председништва ЕСС, а није публикован ни један број «Гласника». Усвојени су Статут ЕСС и Правилник о такмичењима. Активност чланица ЕСС је била добра, али и даље има појединачних међуклупских и међуљудских неслагања и размирица.

5. Финансијски извештај (Завршни рачун) поднео је Владимир ШАРИЋ који је истакао да је израду Завршног рачуна за 2016. годину, као и раније, одрадила књиговодствена агенција «Унион» из Пећинаца и да је ове године, због већих средстава у оптицају, било потребно платити 6.000,00 динара, док је 500,00 динара плаћено АПР – у. Према Завршном рачуну ЕСС није остварио добит, али је пословао позитивно.

Укупни приход био је 784.265,12 динара, остварен од услуга енигматске сарадње са фирмом «Ringier Axel Springer», чланарине, донација и позајмица. Укупни расход био је 781.915,30 динара, а односи се на плаћање услуга за израду енигматских радова, куповину пехара и медаља за 16. СЕС, израду сувенир – мајица, уплату смештаја на 16. СЕС – у, банкарске и друге трошкове. Вишак прихода у односу на расходе је 2.349,82 динара, што је и било стање на рачуну 31.12.2016. године.

6. У оквиру дискусије, разговарало се о следећем:

– **Крста Иванов** је говорио о изради монографије о «Енигми», констатујући проблеме, пошто се само неколико енигмата одазвало да помогне, па ће и он одустати од обог посла. У вези израде Алманаха о досад одржаних 16 Сусрета енигмата Србије, рекао је да је доста урађено и да би тај Алманах могао да буде готов до 17. СЕС – а. За ово је затражио и помоћ од ЕСС.

– **Живадин Јовановић** је подржао рад Крсте Иванова и жели да помогне у овом послу.

– **Јован Вуковић** је похвалио обе идеје Крсте Иванова и рекао да се мора наставити са радом на оба пројекта, а никако да се одустаје.

– **Драган Лојаница** је напоменуо да од Крсте Иванова није добио материјал о поменутим пројектима, иначе би то објавио на сајту ЕСС. Сматра да за монографију «Енигме» има још времена и да није касно да се настави са радом, а да ће сав добијени материјал у вези овога бити стављен на сајт ЕСС. Иако ова електронска презентација за сада ради успешно, требало би размишљати о подмлађивању кадра за његово одржавање и развијање.

7. Једногласно су усвојени Извештај о раду Председништва ЕСС и Финансијски извештај (Завршни рачун) ЕСС за протекли период.

У свечаном делу седнице, пре паузе, представљена је књига «Анаграмисани хеленизам» Гордана ШАРИЋ. О књизи је говорио рецензент Радомир МИЋУНИВИЋ. Владимир ШАРИЋ, као уредник књиге, изразио је захвалност за помоћ при штампању књиге спонзорима: ЕСС, ЕК «Кикинда», ЕК «Нова загонетка», ЕК «Пирамида» и ЕК «Бор». Похвале аутору за ову књигу упутио је Момир ПАУНОВИЋ.

8. После краће паузе, Скупштина се изјаснила о одлукама Председништва на које су се жалили ЕК «Кикинда», ЕК «Бор», Никола Пешић и др. После образложења председника Александра ЈАНКОВЋА и дискусије, донете су следеће одлуке:

– **По питању Милорада ЖИВАНИЋА се није ни расправљало, пошто је Славко БОВАН упознао присутне да поменути одустаје од тога да буде члан ЕСС;**

– **Остаје на снази одлука Председништва о признавању двојних победника на Сусретима енигмата Србије у Врању и Бору (23 за, 6 против, 4 уздржано, 4 није гласало).**

9. После расправе о избору Председништва ЕСС, одлучено је да Председништво ЕСС има 11 чланова у саставу, а одрђене су и замене (дате у загради):

01. **Крста ИВАНОВ** (Радомир МАТИЋ) – ЕК «Бор», Бор;

02. **Живадин ЈОВАНОВИЋ** (Бранислав НИКИЋ) – ЕК «Браничево», Пожаревац;

03. **Воја ДОДЕВСКИ** (Милосав МАРЈАНОВИЋ) – ЕК «Ваљево», Ваљево;

04. **Станко ЖУГИЋ** (Карло ВЕРЕБ) – УЕ «Вук Караџић», Београд

05. **Жељко ДИМОВИЋ** (Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ) – ЕД «Др Ђорђе Натошевић», Сомбор;

06. **Љубиша БАНОВИЋ** (Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ) – ЕК «Нова загонетка», Београд;

07. **Златан ПУПЕЗИН** (Славко БОВАН) – ЕК «Кикинда», Кикинда;

08. **Миле ЈАНКОВИЋ** (Иван РУДИЋ) – ЕК «Пирамида», Нови Сад;

09. **Марјан РАДАКОВИЋ** (Никола ПЕШИЋ) – ЕК «Ниш», Ниш;

10. **Сретен ПЕРИЋ** (Марко МАРИЋ) – ЕК «Изазов», Лозница;

11. **Владимир ШАРИЋ** (Гордана ШАРИЋ) – ЕК «Срем» Пећинци.

10. За председника Енигматског савеза Србије једногласно је изабран Жељко ДИМОВИЋ из Сомбора, а за потпредседника Љибиша БАНОВИЋ из Београда. Седиште Енигматског савеза Србије биће у Сомбору.

У Надзорни одбор изабрани су: Томислав ПОПОВИЋ, Драган ЛОЈАНИЦА и Дарко МАРКОВИЋ, а у Суд части: Александар ЈАНКОВИЋ, Миленко МИЈАТОВИЋ и Верољуб БАБИЋ.

11. Донета је одлука да чланарина за 2017. годину износи 1.200,00 динара (700,00 динара за чланицу Савеза и 500,00 за ЕСС). Чланарина треба да се уплати до 30. априла 2017. године.

ПРИМОПРЕДАЈА ПРЕДСЕДНИЧКИХ ДУЖНОСТИ

12. Досадашњи председник ЕСС Александар ЈАНКОВИЋ уручио је следећа признања ЕСС:

- Томиславу ВУКАДИНОВИЋУ – Златна повеља за 50 година енигматског рада;
- Воји ДОДЕВСКОМ – Повеља за 40 година енигматског рада;
- Живомиру ЈЕВТИЋУ – Повеља за енигматско издаваштво;
- Гојку МАНДИЋУ – Повеља за енигматско издаваштво (дато Славку БОВАНУ).

Посебно признање (пехар и диплому) Бранислав НИКИЋ је уручио Милосаву МАРЈАНОВИЋУ за најбољи ребус у 2016. години на конкурс који је он организовао.

13. У вези припрема за 17. СЕС поменуто је више места у којима би се ови сусрети енигмата Србије могли одржати: Вршац, Брзеће, Нови Сад, Соко Бања . . . Приоритетни задатак новог руководства ЕСС је да одреди место одржавања ових сусрета, са осталим потребним детаљима.

14. Новоизабрани председник ЕСС Жељко ДИМОВИЋ захвалио се на избору и обећао да ће радити на јединству чланства и у интересу ЕСС.

Радојица ЈОВИЧИЋ позвао је присутне да дођу крајем априла месеца на јубиларну, 30. Скупштину УЕ «Вук Караџић».

Оверачи записника:

Председавајући на Скупштини:

Записничар:

1. Драган ЛОЈАНИЦА
2. Томислав ПОПОВИЋ

Александар ЈАНКОВИЋ

Владимир ШАРИЋ

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ ЗОРАНА РАДИСАВЉЕВИЋА

У МЕДИЈА ЦЕНТРУ БЕОГРАД, који је 1994. године основало Независно удружење новинара Србије, у оквиру конференције за новинаре, 16. јануара 2017. године, представљена је књига новосадског енигмате, новинара и писца Зорана РАДИСАВЉЕВИЋА (Зорадиса) СВЕ ЈЕ МОГЛО БИТИ ДРУКЧИЈЕ, која је јединствена у српској књижевности и енигматици по томе што не садржи ни једно слово «А»! Поред аутора, о овој необичној књизи требало је да говори и познати песник Радомир МИЋУНОВИЋ, који такође има запажене резултате на пољу енигматике, али он из оправданих разлога није могао да присуствује овом скупу, па је о књизи говорио и Александар ЈАНКОВИЋ, председник Енигматског савеза Србије.

Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, један од најуспешнијих српских енигмата, мноштруки првак Србије у многим енигматским дисциплинама, шампион на више ТВ квизова и победник многих домаћих и међународних енигматских конкурса, дао је и краћу ретроспективу свог досадашњег стваралаштва, упознајући присутне о енигматици, квизовима и логичким проблемима.

У питању је седам књига овог аутора. Ово дело се састоји из два дела, први део је аутобиографски, а други је посвећен енигматским радовима, анаграмима, ребусима и магичним ликовима, наравно, без слова «А».

Аутор је дотакао и положај енигматике у Србији рекавши да је за многе енигматика врста забаве и да се њоме само попуњава место у новинама, али да је то погрешно, јер она представља далеко значајније и сложеније умно стваралаштво. Данашња енигматика је разноврснија у односу на време када је настајала, и ако се српска енигматика упореди са земљама у свету, може да се закључи да српски енигматичари иду «раме уз раме» са колегама из региона и света.

На слици: Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ и Александар ЈАНКОВИЋ

ГОДИШЊА СКУПШТИНА УЕ «ВУК КАРАЦИЋ»

У просторијама «Аероклуба» у Београду (Узун Миркова улица број 4), 13. маја 2017. године, са почетком у 10,30 часова, уз присуство тридесетак чланова Удружења и гостију, одржана је редовна, ове године јубиларна годишња Скупштина УЕ «Вук Караџић» (тридесет година постојања Удружења). Скупштина је имала уобичајени дневни ред: Извештај о раду и финансијски извештај за 2016. годину, План рада и финансијски план за 2017. годину, Проглашење резултата наградног конкурса «ВУК – 2016» са доделом награда, као и додела награда и захвалница за верност Удружењу.

Присутнима је подељен и билтен «Вуков ковчежић», број 29/30, са 62 странице у боји, а по завршетку радног дела, уз ручак, наставило се са пригодним разговорима.

**Присутни на
јубиларној
Годишњој
скупштини
УЕ «Вук Караџић»**

Скупштином је председавао Радослав ЈОВАНОВИЋ, а о успешном тридесетогодишњем раду Удружења (основано 29. децембра 1986) говорио је председник Радојица ЈОВИЧИЋ.

На конкурс «ВУК – 2016» стигло је 28 укрштеница од 18 аутора. Прва три места, са адекватним наградама, освојили су: Сретен ПЕРИЋ, Воја ДОДЕВСКИ и Миленко МИЈАТОВИЋ.

ОСМИ «МЕМОРИЈАЛ СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА»

ЕНИГМАТСКИ КЛУБ «НОВА ЗАГОНЕТКА»

**О р г а н и з у ј е т р а д и ц и о н а л н о
ТАКМИЧЕЊЕ У САСТАВЉАЊУ СЛОВНИХ РЕБУСА И ИНДИРЕКАТА**

Такмичење се организује у следећим дисциплинама:

- 1. Чист словни ребус**
(једнословни, вишесловни или са речима)
- 2. Комбиновани словни ребус**
(са словима, бројевима, знацима, симболима)
- 3. Индирект у свим варијантама**

Општа такмичарска правила:

1. Може се учествовати у једној или више дисциплина, са највише 15 састава по једној и са највише три ауторске шифре укупно.
2. Сваки рад, са назнаком шифре аутора, мора бити коректно и потпуно представљен са решењем, а на посебном папиру А5 формата.
3. Радови се могу састављати у складу са опште прихваћеним правилима, али и на основу нових идеја и развојних путева предметних загонетака.
4. Код оцењивања радова узимаће се у обзир оригиналност, маштовитост, духовитост и комбинаторика поставке, као и ефектност решења.
5. Један од критеријума у вредновању ребуса биће и «економичност» рада, тј. разлика између броја слова решења и броја слова у поставци.
6. Разломачка црта у ребусима неће се третирати као посебан знак.
7. У обзир долазе све варијације индиреката: наставак поставке, синоним или асоцијација за поставку, узимање, недостајање или наглашавање одређених делова синонима или асоцијације поставке и слично.
8. Такмичарски радови који не испуњавају наведене пропозиције биће дисквалификовани, без обзира на њихов квалитет.

Општи услови конкурса:

1. Радове ће оцењивати жири, који ће бити напредно одређен. Одлуке жирија су коначне, а чланови жирија немају право учешћа у такмичењу.
2. Аутори радова ће бити откривени тек по завршетку рада жирија.
3. За све такмичарске дисциплине биће обезбеђене одговарајуће награде.
4. Радове слати под шифром на адресу: ЕК «Нова загонетка» (за Мирослава Лзаревеића), 11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26.
5. У другој мањој затвореној коверти у истој пошиљци треба ставити идентификацију шифре, са именом и презименом аутора, кућном и електронском адресом и бројем телефона.
6. Рок за слање радова је 30. новембар 2017. године.

Београд, 31. мај 2017. године

СЕДАМНАЕСТА ЕНИГМАТСКА КОЛОНИЈА

У Сомбору је од 2 – 4. јуна 2017. године, одржана 17. «Енигматска колонија», уз присуство петнаестак љубитеља енигматике. Ова традиционална манифестација је и ове године оправдала очекивања учесника. Пријатно дружење састојало се у решавању разних загонетака, састављању насловних анаграма, у «кафанској вечери», «пасуљџијад» и обиласку града. Одржан је и 2. «Меморијал 4 М», на коме су се домаћини, кроз занимљиве турнире, подсетили својих истакнутих чланова, на жалост преминулих: Радислава МАРИНКОВИЋА, Томислава МУНИШИЋА, Стевана МИЉЕВИЋА и Милана МИЛИНА.

Након интересантних такмичења, апсолутни победник је новосадски енигмата Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, који је победио у свим дисциплинама.

На анаграмни конкурс који је био посвећен 17. «Енигматској колонији», пристигло је 79 радова, при чему се највише, петнаесторици гласача, допао анаграм Жељка ДИМОВИЋА. Друго место заузео је Томислав ПОПОВИЋ, док су треће место поделили Небојша ДРАГОМИРОВИЋ и Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ.

1. Жељко ДИМОВИЋ: ГЕНИЈАЛАН САСТАНАК, ИМАМО ДОСЕТКЕ!
2. Томислав ПОПОВИЋ: ТО ЈЕ МЕНИ ГОДИНАМА САСТАНАК КЛАСЕ!
- 3–4. Небојша ДРАГОМИРОВИЋ: ТО ЈЕ САСТАНАК НАС МОМАКА И ЛЕГЕНДИ!
- 3–4. Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ: КАО МЕГАСАСТАНАК, НЕДОСТАЈЕ МИЛИН!
5. Драгиша ЦЕТИЋ: ТО ЈЕ ИН, ИДЕМ НА САСТАНАК С КОЛЕГАМА!

Спонзори овогодишње «Енигматске колоније» били су новосадски издавачи Миле ЈАНКОВИЋ и Иван РУДИЋ, који су обезбедили бесплатан смештај и боравак за учеснике овог енигматског скупа.

Учесници 17. «Енигматске колоније» у Сомбору

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ЕК «НОВА ЗАГОНЕТКА»

У Београду, у просторијама Геронтолошког центра Београд, Светогорска улица 14, 17. јуна 2017. године, увремену од 11,30 – 14,00 часова, одржана је редовна годишња Скупштина Енигматског клуба «Нова загонетка» (шеснаеста по реду, укључујући и оснивачку). Ове године, овај клуб обележава:

**ШЕСНАЕСТ ГОДИНА ПОСТОЈАЊА И РАДА ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА
«НОВА ЗАГОНЕТКА» (2001 – 2017)**

ПЕДЕСЕТ БРОЈЕВА «ВЕСНИКА» (2002 – 2017)

ОСАМ «МЕМОРИЈАЛА СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА» (2003 – 2017)

Присутни на годишњој Скупштини ЕК« Нова загонетка»

Од 29 присутних, 15 њих су чланови клуба са правом гласа, а остало су били гости: Небојша ВУЧЕНИЋ («Новости енигма»), као и представници чланица ЕСС – а: ЕК «Браничево», ЕК «Ваљево», УЕ «Вук Караџић», ЕД «Др Борђе НАТОШЕВИЋ», ЕК «Изазов», ЕК «Пирамида» и ЕК «Срем».

Поред стандардних тачака дневног реда везаних за извештаје и планове, говорило се и о јубилеју «Весника», његовом 50. броју, о расписаном 8. «Меморијалу Србољуба Станковића», а извршено је и проглашење победника на клупском анаграмном такмичењу и додела награда.

Са два гласа против усвојена је ОДЛУКА о замрзавању односа и прекидању свих службених контаката са ЕК «Кикинда», због некоректних и непристојних коментара који су објављивани на блогу ове чланице ЕСС – а.

Додељене су и клупске захвалнице за верност клубу: Аници МИЛОШЕВ, Радомиру МИЋУНОВИЋУ, Момиру ПАУНОВИЋУ и Миодрагу ТОШИЋУ (15 година), Љубиши БАНОВИЋУ, Александру ЈАНКОВИЋУ, Томиславу ПОПОВИЋУ и Даници СТОЈИМИРОВИЋ (10 година); за објављене текстове у «Веснику»: Јовану ВУКОВИЋУ, Мирославу ЖИВКОВИЋУ, Радомиру МИЋУНОВИЋУ, Момиру ПАУНОВИЋУ, Крсти ИВАНОВУ и Драгану ЛОЈАНИЦИ, а за сарадњу са «Маркет-принтом»: Душку ЛАЗИЋУ и Владети ТРИВУНЦУ.

КОНСТИТУТИВНА СЕДНИЦА ПРЕДСЕДНИШТВА ЕСС

У просторијама Геронтолошког центра Београд у Светогорској улици број 14, 17. јуна 2017. године, у времену од 14,00 – 15,00 часова одржана је 1. Седница (конститутивна) новог сазива Председништва ЕСС – а. Од 11 чланова Председништва ЕСС – а, присуствовали су: Владимир ШАРИЋ (ЕК «Срем»), Љубиша БАНОВИЋ (ЕК «Нова загонетка»), Миле ЈАНКОВИЋ (ЕК «Пирамида»), Жељко ДИМОВИЋ (ЕД «Др Ђорђе Натошевић»), Воја ДОДЕВСКИ (ЕК «Ваљев»), Живадин ЈОВАНОВИЋ (ЕК «Браничево»), Драган ЛОЈАНИЦА (УЕ «Вук Караџић») и Сретен ПЕРИЋ (ЕК «Изазов»). Отсутни су били: Златан ПУПЕЗИН (ЕК «Кикинда»), Крста ИВАНОВ (ЕК «Бор») и Никола ПЕШИЋ (ЕК «Ниш»). Седницу је водио председник ЕСС – а Жељко ДИМОВИЋ, а записничар је био Владимир ШАРИЋ, в. д. секретара Председништва.

На седници је извршено конституисање Председништва ЕСС, а на предлог председника ЕСС – а Жељка ДИМОВИЋА, за в. д. секретара једногласно је изабран Владимир ШАРИЋ.

Главна тема састанка био је договор око предстојећих 17. Сусрета енигмата Србије у Суботици, од 18 – 20. августа 2017. године. Потписан је уговор са Студентским центром у Суботици, а цена аранжмана је 3.800,00 динара. Пријаве се врше до 1. августа, уплатом аванса од 2.000,00 динара, што гарантује резервацију смештаја и сувенир – мајицу. Договорено је и следеће:

- За пехаре, медаље, захвалнице и плакете затражиће се понуда од досадашњег израђивача из Аранђеловца (В. ШАРИЋ);
- Израдиће се мајице са логом који је израдио Мирослав ЦВЕТКОВИЋ (Ж. ДИМОВИЋ);
- Израда задатака за решавање загонетака, састављање загонетака и састављање анаграма биће поверена М. ЦВЕТКОВИЋУ;
- У вези шаховског такмичења и потребних реквизита, са Иваном СЕДЛАКОМ конактираће В.ШАРИЋ.

Са конститутивне седнице Председништва ЕСС

ТЕКСТ ИЗ «ПЕЋИНАЧКИХ НОВИНА»

Нешто ново на сремском енигматском небу

ОСНОВАН ЕНИГМАТСКИ КЛУБ "СРЕМ"

У Пећинцима је, као секција Културног центра, основан енигматски клуб "СРЕМ", а на иницијативу залубљеника у енигматику (загонеташтво - вештина решавања и састављања загонетака: укрштених речи, ребуса, анаграма). Чланови овог клуба ће се ангажовати на пропагирану енигматике, сарађиваће са енигматским часописима, организовати такмичења у решавању и састављању загонетака, и притом тесно сарађивати са Културним центром.

Клуб "Срем" је иначе 25. фебруара ове године, на Дан Загонетне суботе, у оквиру обележавања Дана енигмата Србије, примљен у чланство Енигматског савеза Србије, а члан Председништва тог савеза постао је наш Сремац **Владимир Шарић**. Током свечаног дела Скупштине Енигматског

савеза Србије, представљена је притом и књига **Гордана Јовановић Шарић** Анаграмисани хеленизам. На челу енигматског клуба "Срем" налазе се: **Владимир Шарић**, председник, **Гордана Шарић**, потпредседник, **Јована Милетић**, секретар. Седиште клуба је у Пећинцима, а љубитељи енигматике који би да се у клуб учлане могу да се јаве на адресу viadog5149@gmail.com или директно руководству, у Прховачку улицу, број 2 у Шимановцима.

Иначе, крајем децембра прошле године, у издању "Беосинга" из Београда, из штампе је изашла нова (11) књига **Гордана Јовановић Шарић** под називом Анаграмисани хеленизам. Реч је о једанаестој књизи ове ауторке, а посвећена је старогрчким митовима.

Књига је представљена у Београду, у хотелу "Унион", на Изборној скупштини Енигматског савеза Србије 25. фебруара, на дан Загонетне суботе, а о књизи је говорио рецензент **Радомир Милуновић**, песник, новинар и енигмат из Београда. Књига Анаграмисани хеленизам садржи иначе 70 песама прожетих анаграмима и загонеткама о јунацима и божанствима старогрчких митова. Ауторка је на занимљив начин повезала повезицу са енигматиком, тако да читалац сваку песму решава као енигмату. Одгонетке су дате на крају књиге уз испуњаљку акростих, као својерстан квиз. Поред песничког дела, ту је и подретник са азбучним редоследом заступљених личности и појмова у књизи, тумач загонетки, белешка о пислу и заваљалице. **В.Ш.**

мајст 2017/ ПЕЋИНАЧКЕ НОВИНЕ 7

ОКВИРНИ ПРОГРАМ 17. СЕС – А У СУБОТИЦИ**СУБОТИЦА, 18 – 20. АВГУСТ 2017. ГОДИНЕ
СТУДЕНТСКИ ДОМ« ИВО ЛОЛА РИБАР»,
УЛИЦА ФЕРЕНЦА СЕПА БРОЈ 5****петак, 18. август 2017. године**

12,00 – 14,00 Окупљање учесника и гостију сусрета у Студентском дому, евидентирање учесника;
14,00 – 16,00 Смештај учесника, енигматски разговори и договори, пријављивање екипа, обилазак града у личној режији . . . ;
17,00 – 18,30 Првенство Србије у састављању загонетака;
19,00 – 20,00 Вечера;
20,00 – 21,30 Првенство енигмата – шахиста у Студентском дому.

субота, 19. август 2017. године

08,00 – 09,00 Доручак;
09,00 – 09,15 Фотографисање учесника;
09,30 – 10,00 Свечано отварање сусрета у Великој већници Градске куће,
10,00 – 11,30 Обилазак знаменитости Суботице;
12,00 – 13,30 Првенство Србије у решавању загонетака (Градска библиотека);
14,00 – 15,00 Ручак;
15,00 – 16,30 Првенство Србије у састављању анаграма (Студентски дом);
16,45 – 18,45 Дружење енигмата у ресторану Борсалино;
19,00 – 20,00 Вечера;
20,00 – 21,30 Првенство Србије у супер–квизовци (Студентски дом).

недеља, 20. август 2017. године

08,00 – 09,00 Доручак;
09,00 – 13,00 Излет на Палић, обилазак винарије «Звонко Богдан»;
13,00 – 14,00 Проглашење победника, додела награда и затварање сусрета;
14,00 – 15,00 Ручак;
15,00 – 16,00 Одлазак учесника и гостију сусрета.

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О АРАНЖМАНУ

1. Цена аранжмана је 3.800,00 динара. Аранжман обухвата два пуна пансиона, боравишну таксу, мајицу и улазницу за винарију «Звонко Богдан». Собе су двокреветне и трокреветне (свака соба има купатило). За учеснике који користе само један пун пансион цена је 2.300,00 динара.
2. Плаћање је појединачно, на рачун ЕСС (2.000,00 приликом пријаве, остатак може у кешу приликом доласка на сусрете). Колеге које сарађују у листовима које ради ЕСС могу да се изјасне да им се одбије од хонорара за СЕС у Суботици.
3. Учесници смештени у Студентском дому добиће бонове за оброке.
4. С обзиром на фреквантан аутобуски и железнички саобраћај према Суботици долазак и одлазак из Суботице биће у сопственој режији учесника сусрета.
5. Оквирни програм сусрета може претрпити измене, зависно од одлуке Председништва ЕСС – а или оправдане промене на терену.
6. Молимо Вас да најкасније до 01. августа 2017. године пријавите учешће на 069/5540–370 или на enigmatskisavezsrbije@gmail.com.

Пожељно је да се учесници изјасне како желе да учествују на сусретима: смештај у дому, само свраћају . . . ЕСС има обавезу да до 05. 08. пријави број учесника, како би Дом планирао собе и оброке.

Сомбор, 05. јуни 2017.

Председништво ЕСС

ЕНИГМАТСКИ ДАНИ ЛУДАЈЕ

Енигматски клуб «Кикинда»,
уз подршку локалне самоуправе,
расписује састављачки конкурс
«Енигматски дани лудаје 2017»
у три дисциплине:

УКРШТЕНИЦА

Саставите класичну укрштеницу величине 12x15 поља без слике, са обавезно уврштеним појмом **СЕВЕРНИ БАНАТ**, на било ком месту у мрежи. Обројчавање је изван мреже (као код белих укрштеница). Укрштеницу треба описати, те навести изворе за мање познате појмове.

АНАГРАМ

Саставите чист анаграм од слова следећег питања:

КАКВА ЈЕ ТУРИСТИЧКА ПОНУДА СЕВЕРНОГ БАНАТА?

РЕБУС

Саставите класични ребус у коме се у поставци (на сликама) користе **само називи биљака и музичких инструмената**. На слици **мора бити најмање једна биљка и један музички инструмент**. Број уврштених биљака и инструмената није ограничен, али на сликама не може бити ништа друго. При састављању водити рачуна о начину презентације ребуса.

ПРОПОЗИЦИЈЕ:

1. Право учешћа имају сви који желе, са највише по 5 радова за сваку дисциплину.
2. Састави се потписују пуним именом и презименом аутора.
3. Радови се састављају на српском језику (екавица, фонетско писање страних имена).
4. Раније објављени ребуси биће елиминисани пре жирирања.
5. У ребусима је дозвољено уписивање «помоћних» слова, али највише два слова.
6. Радови се шаљу на адресе:
slavkobovan@yahoo.co.uk или slavkobovan@gmail.com
или поштом на адресу: Славко Бован, Гаврила Принципа 11, 23300 Кикинда.
7. Рок за слање радова је: 15.08.2017. до 24,00 сата.
8. Оцењивање ће обавити жири састављен од угледних енигмата по избору ЕК «Кикинда». Радови који буду у конкуренцији за награде, биће понуђени жирију под шифром.

НАГРАДЕ:

За сваку дисциплину биће додељен пехар и новчана награда од 5.000,00 динара за победника, док ће још неколико квалитетних састава бити награђено другим пригодним наградама.

НАПОМЕНА:

Аутори могу послати и више од пет укрштеница, анаграма или ребуса, али треба да нагласе којих пет пријављују за такмичење.

Кикинда, 6. јуни 2017.

Председништво ЕК «Кикинда»

Пише: Марјан Радаковић, Ниш

ПОЛА ВЕКА СА ЕНИГМАТИКОМ

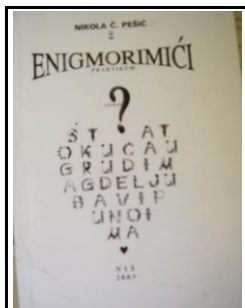
Пре педесет година, 27. априла 1967. године, Нишлија **Никола Пешић**, тада ученик економске школе, објавио је свој први енигматски састав. Била је то укрштеница на већ задатом симетричном лику у листу младих Ниша ГЛАС ОМЛАДИНЕ, број 6. Од тада му се и званично рачуна енигматски стаж, иако се са овом уметношћу сусрео још у основној школи.

Готово да читаве генерације памте како је некада Пешић од горњомилановачких «Дечјих новина», за решену загонетку у стиху, добио награду – праву, кожную фудбалску лопту, о којој су он и његови другари, до тада, могли само да сањају. Награда је стигла баш на дан одржавања међушколских такмичења, када су у гостима боравили и ученици школа у Великом Крчмиру и Доњем Душнику. Дуго је та лопта била омиљени предмет другара, све док није доживела трагедију на «Трошарини», под задњим, дуплим точковима аутобуса за Нишку Бању.

Никола је и раније волео да се изражава загонетно, па се са девојкама дописивао шифровано и на такозваном шатровачком језику, не знајући у то време, да се користио енигматским врстама, као што су повратница и аритмогриф.

У војном листу Скопске армијске области «За победу», Никола је као репортер из касарне у Врању, када није имао актуелни прилог, састављао укрштенице или писао хумореске.

Касније је сарађивао у готово свим енигматским листовима бивше Југе. Објављивао је највише стиховане загонетке, али и ребусе, индиректе, криптограме, осмосмерке итд. До прве књиге «**Енигморимићи**» (2003), објавио је око 2.000 састава, а од тада надаље наступа активнија ера у његовом раду, па већ 2013. године, када објављује «**СРЖ**» пенталогiju кратких форми, у свом опусу има и већи број енигматских састава.

«ЕНИГМОРИМИЋИ»

(2003)

«СРЖ»

(2013)

Никола је покретач и један од организатора **ФЕЗ – а**, фестивала српске ауторске загонетке, који је 10 година организовао конкурсе за такмичење у састављању најбоље српске ауторске загонетке. У том периоду је приредио и две књиге: «**Антологију српске ауторске загонетке**» (2010) и «**ФЕЗ загонетке**» (2016), а припремио је и електронско издање књижице за децу «**СРП**» – Словни Ребуси Почетника. Такође је и идејни творац, покретач и један од уредника клупског листа «**ГЕН**» – Гласила Енигмата Нишких.

Поред енигматике, Пешић се бави и другим кратким формама, попут хаикуа, епиграма, афоризама и кратких прича, које објављује у разним часописима и на електронским порталима.

Добитник је више признања, похвала и награда из области енигматике, више пута је био међу првима за анаграм, индирект, ребус. Освајач је титуле првака Србије за анаграм на сусретима у Крагујевцу. Учесник је многих скупова енигмата, члан је УНС – а и сарадник листова «Ало!» и «Новости енигма», где у последње време објављује највише анаграме и осмосмерке.

Ове године је навршио 50 година дружења са енигматиком и верујем да са тим дружењем неће престати до краја живота, без обзира на здравствено стање. Од болести, назване енигматика, изгледа да и нема лека.

«АНТОЛОГИЈА
СРПСКЕ АУТОРСКЕ
ЗАГОНЕТКЕ»

(2010)

«ФЕЗ ЗАГОНЕТКЕ»

(2016)

Приредио: Владимир Шарић, Шимановци

ДОБИТНИЦИ ЕНИГМАТСКИХ ПРИЗНАЊА ЕСС – А

ПОВЕЉА ЗА ЖИВОТНО ДЕЛО

01. ПЕТРОВИЋ Бошко (2007)
02. ВУКОВИЋ Јован (2008)
03. ЈОВИЧИЋ Радојица (2009)
04. ЖИВКОВИЋ Мирослав (2010)
05. ЦВЕТКОВИЋ Војислав (2011)
06. СТАНЧУЛ Илија (2012)
07. ДРАКУЛИЋ Љубислав (2012)
08. СТАНОЈКОВИЋ Радомир (2013)
09. ЛАЗАРЕВИЋ Мирослав (2013)
10. ПЕТКОВСКИ Никола (2014)
11. ШАБАН Милан, посмртно (2014)
12. ТРИВУНАЦ Владета (2014/2015)
13. ШАРИЋ ЈОВАНОВИЋ Гордана (2015)
14. ПОЛИЋ Бранко, посмртно (2015)
15. ИВАНОВ Крста (2016)
16. ПАУНОВИЋ Момир (2016)

ПОВЕЉА ЗА ЕНИГМАТСКО ИЗДАВАШТВО

01. ТРИВУНАЦ Владета (2008)
02. ПАУНОВИЋ Момир (2009)
03. ОТАШЕВИЋ Ђорђе (2010)
04. ЛАЗАРЕВИЋ Мирослав (2011)
05. ТОШИЋ Миодтаг (2012)
06. КНЕЖЕВИЋ Динко (2013)
07. СТОЈКОВИЋ Ратко (2014)
08. РАДАКОВИЋ Марјан (2015)
09. ЈЕВТИЋ Живомир (2016)
10. МАНДИЋ Гојко (2016)

Пише: Крста Иванов, Бор

ПРВИ СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ

Београд,
Ресторан «Господарска механа»,
12. децембар 1998. године

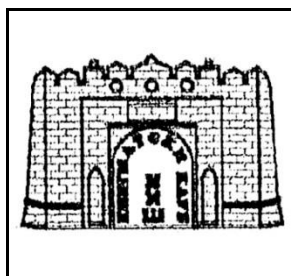
Учесници Првих сусрета енигмата Србије: Јан БАЖИК, Милосав БАРЈАКТАРОВИЋ, Славко БОВАН, Зора БОЈИЋ, Карло ВЕРЕБ, Гордана ВОРКАПИЋ, Желимир ВУКАШИНОВИЋ, Јован ВУКОВИЋ, Момир ВУЧЕНОВИЋ, Младенка ВУЧИЋЕВИЋ, Војислав ГЛОЖАНСКИ, Јадран ГОЛОИГРА, Златко ДЕЛИЋ, Коста ДИВАЦ, Срећко ДИВКОВИЋ, Воја ДОДЕВСКИ, Косара ДОЈЧИНОВИЋ, Вељко ДОПУЋА, Небојша ДРАГОМИРОВИЋ, Љубислав ДРАКУЛИЋ, Каица ЂОРЂЕВИЋ, Зоран ЖИВАНОВИЋ, Мирослав ЖИВКОВИЋ, Станко ЖУГИЋ, Милан ЖУЈОВИЋ, Владан ЗАРИЋ, Зоран ЗЕЉКОВИЋ, Радмило ИВАНОВИЋ, Љубиша ЈАКШИЋ, Александар ЈАНКОВИЋ, Милан ЈЕЛЕНКОВИЋ, Петар ЈОВАНОВИЋ, Радослав ЈОВАНОВИЋ, Радојица ЈОВИЧИЋ, Снежана ЈОВОВИЋ, Никола КЉАЈИЋ, Војин КРСМАНОВИЋ, Миодраг КРСТИЋ, Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, Душко ЛАЗИЋ, Драган ЛОЈАНИЦА, Вељко МАКСИМОВИЋ, Гојко МАНДИЋ, Стеван МАРЕКОВИЋ, Радомир МАТИЋ, Миленко МИЈАТОВИЋ, Аница МИЛОШЕВ, Зоран МИЛОШЕВИЋ, Зоран МИЛУНОВИЋ, Божо МИЉЕВИЋ, Ивица МЛАЂЕНОВИЋ, Драгољуб НЕШКОВИЋ, Бранислав НИКИЋ, Душан НИКИЋ, Јован НОВАКОВИЋ, Ђорђе ОТАШЕВИЋ, Душан ПАЛИНКАШЕВ, Веселин ПАТРНОГИЋ, Живан ПЕРИЋ, Сретен ПЕРИЋ, Жарко ПЕШИЋ, Жарко ПИНТАРИЋ, Бранко ПОЛИЋ, Никола ПОПОВИЋ, Тихомир ПОПОВИЋ, Милинко ПУЧИЈАШЕВИЋ, Марјан РАДАКОВИЋ, Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, Драган РАДОСАВЉЕВИЋ, Иван РУДИЋ, Драган СИМИЋ, Дарко СИМОНОВИЋ, Сениша СИМОНОВИЋ, Младен СПАСОЈЕВИЋ, Бранислав СТАНКОВИЋ, Живота СТАНКОВИЋ, Ратко СТОЈКОВИЋ, Стојимир ТАЛИЈАН, Милутин ТЕПШИЋ, Миодраг ТОШИЋ, Љиљана ТРАЈКОВИЋ, Мирослав ЦВЕТКОВИЋ, Саша ЧОЛАКОВИЋ и Милан ШАБАН.

Прве сусрете енигмата Србије отворио је Бранко ПОЛИЋ, председник Енигматског савеза Србије. У име домаћина Енигматског клуба из Београда, учеснике и госте Сусрета поздравео је председник Милан ШАБАН. Енигматских такмичења није било. Гости из Републике Српске били су: Ј. ГОЛОИГРА, Н. ДРАГОМИРОВИЋ, В. КРСМАНОВИЋ, Г. МАНДИЋ, Б. МИЉЕВИЋ и М. СПАСОЈЕВИЋ.

Прикупио: Крста Иванов, Бор

АМБЛЕМИ ЧЛАНИЦА ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

Припремио: Јован Вуковић, Нова Пазова

ЗАНИМЉИВОСТИ ЗАГОНЕТАЧКЕ СУБОТИЦЕ

Кад год се и где год се једном годишње окупљају енигматичари, уобичајено је да се о том граду, месту или регији понешто каже о енигматици тог краја. Седамнаести сусрети енигмата Србије заказани у Суботици (18 – 20. август 2017), по природи ствари, «захтевали су» да се уради што се може и представи енигматика Суботице. Веровали или не Суботица нема енигмату од ауторитета. На кога би се истраживач ослонио за припомоћ са неким историјским енигматским подацима. Другачије се није могло, него да се засуку рукави и крене од материјала са којим се располаже.

Енигматима који су први или други пут у Суботици ево неколико података о граду са севера Бачке. Суботица или мађарски Забатка је један од најзанимљивијих градова у Србији. Налази се на граници са Мађарском, а у последње време често је на ТВ екранима као место где се дуго чека на прелазу границе из једне земље у другу. Град се помиње под латинским именом Забатка 1391. године, док је у 18. веку носио назив Санта Марија, а онда Марија Терезиополис од 1779. до 1845. године. Од тада носи данашње име. Енигматима скрећемо пажњу на знаменитости: Катедрала и црква из 18. века, Градска кућа с почетака 20. века, а о осталом ће ваљда сазнати од домаћина.

Загонеташтво у Суботици датира од 19. века, али није довољно истражено. Далеко од очију, далеко од срца, ваљда због тога што је Суботица далеко од државних центара, до ње из овог или оног разлога нису стизали многи часописи, дечји листови или енигматска издања. Али, ипак, енигматских података има из 19. века.

Да Суботичани воле загонетке и данас прате енигматску штампу доказује најновији пример. Суботичанка Ана Јакша добила је за награду речник од листа «Разбрига», број 121 од 7.7.2017. године за реч ТОРПЕДО из скандинавке из броја 119. Дакле, решавача има, а да ли има и састављача загонетки, питање је сад?

Међу првим енигматима суботичке регије помиње се Субота Младеновић (чуј Субота, па мушко), рођен у Српском Милетићу 1790. године а умро у Пешти 7.2.1863. године. Поменути Субота гимназију је учио у Суботици и Осиеку, а учитељску школу у Сентандреји и Сомбору. Био је учитељ у родном месту, а потом у Паланци (ваљда Бачкој) и Пешти. Зна се да је био познаник и пријатељ са Вуком Караџићем, не зна се да ли му је што припомогао у скупљачком раду? Радио је у Текелијануму и био је библиотекар у Матици српској, а уређивао је и њен «Летопис» (1856 – 1857). Према сачуваним подацима Субота је писао песме, чланке и белешке које је објављвао у «Летопису».

Нас посебно занима његова веза са енигматиком. С обзиром да је у 9. књизи «Српског летописа» 1827. године објавио две загонетке у стиховима, Субота се може сматрати за једног од првих српских енигмата из прве половине 19. века. То је што се зна о Суботи, а шта даље?

Трагајући за суботичким енигматичарима долазимо до 1879. године када почиње да излази популарни сомборски лист за младе «Голуб». У броју 3. од 1. марта 1879. године, запажа се белешка: «Јул. Милосављевићева, уч. 4. р. у Суботици, решила другу, трећу и четврту загонетку». Онда «Голуб», број 5 из 1881. године, у рубрици «Голубов писмоноша» доноси ново енигматско име: «Шандор Малушев, Суботица: Од ваших пошилака уважили смо један ребус као добар, и тај ћемо у своје време донети. Остало није добро». У истом броју још једна порука: «М. Манојловић у Суботици: Коњички скок и загонетка добри су. Песма је пак још слабачак покушај, те није за јавност».

«Голуб», број 15 из 1902. године доноси: «Правилно решили: Бранко Миловановић у Турској Кањижи, 1 и 2» (шта на ово каже наш енигматски пријатељ Бранко Миловановић из Љубљане?). Њега има и у броју 2 из 1903. године, па и ова вест: «Правилно решили: Север Сегединчев у Суботици (Келебија): 3, 5».

На прескок стижемо до 1907. године и «Голуба», број 8, у коме «Голубов писмоноша» пише: «Ал. Манојловић, Суботица: Врло ће нам мило бити, ако нам шаљете своје радове, али игру са шахом не можемо уврстити у лист, јер не одговара нашој читалачкој публици. Радоваћемо се ако нам прибавите којега претплатника за лист «Голуб» (шта би на ово рекли Суботичани, велемајстор Андрија Фудерер и бивши председник ШСЈ Иван Седлак?»).

Лист «Голуб» је стизао чак до Пеште и оближњег Сегедина у Мађарској. Милета Ђуричић јавља се у «Голубу» број 11 – 12 из 1907. године овом загонетком у стиху:

Ја сам место соколони моји сиви, Где но Србин од старина славно живи. У поносној Босни ти сам гнездо свио: Ал да би ме можда лакше погодио:	Ти помисли на онога – боре вिति – Што те ноћу од лулежа брани, штити. У имену пет ми слова тек имаде Хајд, јунаци да видимо, који знаде!
--	---

(Решење: ВИТЕЗ)

Овај састављач у броју 13 објавио је и велики коњички скок.

Прескачући у трку време протеклих ратова, па прегледајући прве енигматске листове после Другог светског рата, мало је података о суботичким енигматима. У нашем најстаријем енигматском листу «Енигма», у броју 3 од 15. августа 1951. године, у нашој пошти јавља се први суботички енигматичар. «Ф. Будимчевић, Суботица: Нешто ћемо штампати. Избегавајте скраћене глаголске облике (ОВЕРИТ, УГАСИТ) као и многе провинцијализме». Касније не налазимо његов рад, јер нисмо открили под којим је псеудонимом обелодањен. То се исто може рећи и за још неке суботичке енигмате. Као на пример у «Енигми», број 5 од 1. октобра 1951. године, забележено је: «Рамо», Суботица: Саставите још нешто и пошаљите нам». У наредним бројевима нисмо пронашли ни један рад са потписом «Рамо».

Онда се у «Нашој пошти» «Енигме» помињу: М. Чедомир у броју 115, В. Копуновић у броју 122, па Ф. Будичевић у броју 125, па опет В. Копуновић у броју 138.

Опширнији савет дат је «Л. Рудичу» у броју 142: «Л. Рудич – Суботица. Анаграмна вретена неисправна. Клинови и вретена морају бити састављени од речи истих слова, са додавањем или испуштањем, а не као код вас од речи које немају никакве везе (ВОЈВОДИНА, ПАРТИЗАН, СПАРТАК, СТРАНИ, ПИСТА, ТЕРА и сл.)».

На првог суботичког енигмату који је почео у «Енигми» да објављује своје радове наилазимо у броју 147 од 4.9.1954. године: «Метеор – Суботица: Испуњаљка ће ући када дође на ред. Пазите на избор речи. Речи писане ортографијом не улазе у обзир (ТИЦИНО уместо ТИЧИНО, ДЕДАЛО уместо ДЕДАЛ и сл.)». Први рад «Метеора» «Енигма» објављује у броју 153 као «укрштени слогови», па затим испуњаљку у броју 154 «Из географије».

Наилазимо још на једног енигматског почетника из Суботице. «Енигма», број 148 од 11.9.1954. године, доноси у нашој пошти ово: «Ђ. Ђурошев – Суботица: Ликове из других часописа не објављујемо. Магичан лик улази. Укрштене речи исувише монотоне».

Надамо се да је неко од ових енигмата још жив, или неко од њихових потомака, па би могли негде и неком приликом да се подсети свог енигматског почетка.

Према неким записима рекло би се да су суботичким енигматима били «ближи» листови из Бјеловара. Тако сазнајемо да је Лазар Ивковић, рођен у Суботици 30. јуна 1951. године, сарађивао са листом «Чвор». «Лексикон загонетача Југославије» помиње овог енигмату, а у «Чвору», број 65 од 28. септембра 1971. године има ова забелешка у рубрици «Одговори уредништва»: «Л. Ивковић, Суботица: Ваше крижаљке су формално исправне, али још незреле за објављивање. Похвално је што уврштавате лијепе домаће ријечи. Марљиво и даље радите, јер се види да имате знања и талента». Шта је овог Суботичана одвратило од загонетака било би интересантно чути или прочитати.

Године 1971. не наилазимо у «Чвору» на Ивковићеве радове, али откривамо ново име из Суботице «С. Мађер». У «Чвору», број 48 од 23. 1. 1971. године, записано је: «С. Мађер, Суботица: Крижаљка на лик 44 пуна је глагола, и именица у множини, и то управо туђица, што свакако не ваља. То би била карактеристика и за остале ваше радове у којима употребљавате и ове ријечи: ОРНАМЕНТИРАТИ, ВОЛИТИ (сматрати неког волом), а ВОЉЕТИ је нешто друго), ОДАНУТИ (ваљано одахнути), АРТИСТА (више се употребљава као АРТИСТ) и друге сличне, још увијек мале погрешке . . . За сваку ријеч била она домаћа или туђег подријетла морате имати ваљан извор (приручник, лексикон, енциклопедију или рјечник). Очекујемо нову сарадњу». НАПОМЕНА: У «Лексикону загонетача Југославије» постоји СЛАВКО МАЂЕР (Ђаково, 1.10.1918) који је почео још као ученик и претплатник «Сфинге». Члан ЕУ «Чвор» од септембра 1970. године». Могуће је да је С. Мађер 1971. године живео и радио у Суботици. То се може проверити.

Ускоро «Чвор» објављује једну лепу «крижаљку» С. Мађера: пуномоћ, прокоп, омазати, аутопут, див, чортонa, оти, овој, каиро, озон, кадар, т, екипе, ноно, слабо, свир, ини, плинара, аса, цицерон, решетар, акација, класици.

Без најаве у «пошти», «Чвор» број 55 од 1. маја 1971. године, најављује енигмату из Суботице са «Крњом преметаљком»:

ДУДА И. ЗАВОЖАЦ НЕГОТИН ... рађе гледа маратонске емисије Телевизије Београд	Решење: ЦЕО ЖИВОТ ЗА ГОДИНУ ДАНА Аутор: З. Нинковић – Палић
---	--

Од истог аутора «Чвор», број 64 од 4. Септембра 1971. године, објављује: «Преметаљку»:

О, НЕ ГЛЕДАЈ СИТНУ ВЈЕРУ већ нам рађе реци једну народну пословицу	Решење: СИТ ГЛАДНОМ НЕ ВЈЕРУЈЕ Аутор: З. Нинковић – Палић
---	--

Кад се буде темељитије обрађивала суботичка енигматика мораће се прегледати и оно што је објављивано у локалној штампи. Својевремено сам прегледао 22 локална листа, и у 11 су биле укрштене речи, а код неких и шири енигматски простор. «Суботичке новине» имале су рубрику «Укрштене речи» које је објављивао Лука Бошњак. Он као енигмата није регистрован у «Лексикону српских енигмата». Прилика је да се то исправи у неком скоријем времену.

На другој страни листови на мађарском језику доносили су разне загонетке. Тако је лист «7 NAP» од 26. јуна 1992. године, имао целу страну посвећену енигматици (VASARNAPI FEJTORO). Поред скандинавке са сликом објављена је мања укрштеница (PERCEKRE) као и словни ребус (BETUREJTVENY).

Испод објављених радова постоји потпис аутора: KEMENEZU GYORGY, ако је моје «запажање» на мађарском добро.

Мађарски лист за младе (JO PAJTAS) објављивао је испуњалке (REJTVENY) са потписом аутора: FABIAN STEFANIA.

Кад већ помињемо «7 NAP», он је у рубрици «SEZAM SZERINT» донео коњићев скок (JOKAI REGENY), са потписом ових састављача: GAZDAG KORNELIA, KOVACS TIMEA, MATYUS EVA.

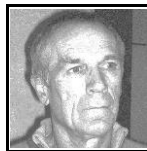
Да не огрешимо душу, треба поменути и савремене састављаче – Винка Флеишмана и Драгишу Цетића, који су из Суботице учествовали на сарадничком конкурсy «Вук 97», годишњег такмичења у организацији УЕ «Вук Караџић». Винко је послао 20, а Драгиша два рада. Конкуренција је била велика јер је 59 енигмата покушало да освоји неку од лепих «Вукових» награда.

Ово је само један део енигматске историје Суботице. Има разлога да се озбиљније проучи. То је задатак млађих истраживача, надајмо се будућих заљубљеника у енигматику.

Припремио: Мирослав Лазаревић, Београд

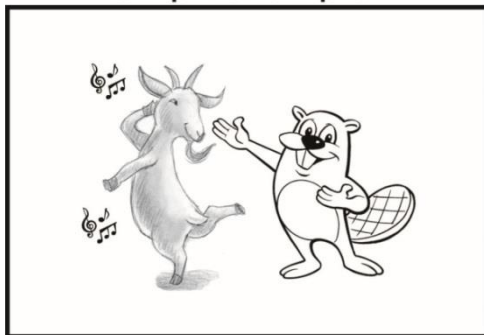
Милосав Марјановић, Ваљево

Аутор
РЕБУСА ГОДИНЕ 2016.

На блогу Бранислава Никића из Пожаревца, организовано је такмичење за избор најбољег ребуса објављеног на овом блогу у току 2016. године. Судије у овом избору били су: Перо Галогаж, Лука Павичић, Мирослав Цветковић, Зоран Радисављевић, Андон Колоски и Милош Милићевић. Они су одлучили да је најбољи ребус у 2016. години био састав Милосава Марјановића: КО ЗАУЗДА БРАТАНЦА? (коза уз дабра танца). Поред честитки победнику за сјајан раебус, честитке и Чедомиру Јелићу за освојено друго и треће место.

РЕБУС (2,6,8)
Смирише немирног

Момир Пауновић, Панчево
Актуелан анаграм (7,6)
ЧАМЦИМА НИЗ РЕКУ

Код Бајине Баште
низводно низ реку,
видим на чамцима
бучну групу неку.

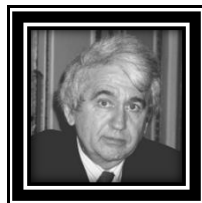
На брзој их води
авантура чека,
подврискују, вичу:
ТА ГРДНА СИ РЕКА!

(Решење: ДРИНСКА РЕГАТА)

«ГЛАСНИК» ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ

можете читати и на електронској адреси

WWW.ESS.ORG.RS

ИНГ КАРЧИ (Лајоша) ВЕРЕБ**(1945 – 2017)**

У Смедереву је 6. августа 2017. године у 73. години преминуо дугогодишњи новинар Радио Смедерева, енигмата, афористичар, хумориста и планинар инг КАРЧИ – КАРЛО ВЕРЕБ. Сахрањен је 8. августа на Новом смедеревском гробљу.

Основу школу «Иво Лола Рибар» завршио је 1960. у Зрењанину, где је потом завршио и Средњу техничку школу 1964, да би у свом родном граду Зрењанину дипломирао на Вишој техничкој школи – машински одсек 1968. године и тиме постао машински инжењер.

Карло Вереб се родио 20. априла 1945. године у Зрењанину као Карчи, али је међу суграђанима у Смедереву (у коме је провео цео свој радни век) и међу колегама новинарима и енигматима ословљаван са КАРЛО.

Међутим, први радни однос засновао је као руководилац производње и монтаже у Одељењу капиталне изградње Фабрике електричних пегли ЕИ Ниш у Урошевцу 1971 – 72. године. Новинарску каријеру започиње 1972. године у Смедереву, као новинар – уредник у информативној редакцији, задужен за привреду у РО «Наш глас» а исте године по оснивању Радио Смедерева прелази у ту редакцију где остаје све до пензионисања 2010. године.

Остао је упамћен као врсни привредни новинар који је посебно пратио рад Железаре. Био је цењен и поштован као један од најбољих новинара који су пратили црну металургију у старој Југославији. Паралелно, Карло Вереб је развијао више вештина а посебно се бавио енигматиком и афористиком.

Енигматиком је почео да се бави као средњошколац тако да му је први рад, укрштеницу објавила београдска «Енигма» 1964. године. У Бору, 2014. године на 14. СЕС – у уручена му је Златна повеља ЕСС – а за 50 година енигматског стваралаштва.

Разноврстан енигматски стваралац највише се бавио укрштеницама, ребусима и анаграмима. Објавио је преко 5.000 радова у великом броју часописа и гласила: «Енигми» (добрио захвалницу поводом 50 година излажења), «Новости енигми», «Еуреци», «Политици Хуперу», «Хупер енигматици», «Кеопсу», «Ребусу», «Иксу», «Беоквизу», сарајевском «Орбису» и другим енигматским гласилима.

За Радио Смедерево је писао извештаје са енигматских скупова, са енигматских изложби у Смедереву, са промоција, годишњих конференција, а водио је разговоре о енигматици на радио станици, а имао је једно време енигматску радио емисију. Писао је приказ књиге Радослава Јовановића «Живојин Д. Кариф – први смедеревски енигмата» («Вуков ковчежић», март 2002), рецензију у књизи Радослава Јовановића «Моји анаграми на фејсбуку» (2010).

(наставка на 27. страни)

(наставка са 28. стране)

Аутор је и написа «Песници у укрштеницама» (Смедеревска песничка јесен, «Весник», 4, 12, Београд 2012), «Енигмоафоризми» («Весник», 13, 20, Београд 2005), «Енигмати у Лексикону – личности Смедерева» («Вуков ковчежић», март 2007), «Личности Смедерева 2006», приказ књиге Ивана Стојића («Гласник ЕСС», 2007), «Тешке укрштенице» («Вуков ковчежић», март 2009), «Ребус са многоструким решењем» («Весник», мај 2009). Све ово је представљено у «Библиографији српске енигматике» (Београд, 2012).

Представљен је Карло Вереб у књизи «Истакнути српски енигмати» Ивице Млађеновића (Београд, 1999) на две стране са 14 укрштеница. Заступљен је у књизи «Укрштање речи у српској енигматици» (Београд, 2014) скандинавком из «Беоквиза» (2005), текстом «Песници у укрштеницама» и текстом «Енигмоафоризми у укрштеницама». У «Лексикону српских енигмата» (Београд, 2007) представљен је на 53. страни са сликом уз два прилога: анаграм у стиху – Ја сам СМЕЛИ ДАСА, новинарска екстра класа (СЕДМА СИЛА, «Шарада» бр. 3, 1999) и десетак енигмоафоризама («Од тешког ребуса и ћелавцу се диже коса на глави»).

Објављивао је радове и под псеудонимима: «Karlo Wereb», «Karlo», «Karlo», «Viking», «Wereb» . . .

Учествовао је на више Сусрета енигмата Србије а учествовао је и на оснивачком скупу Енигматског клуба «СИМОН» у Смедереву 1973. године, огранка Енигматског клуба «Београд» чији је био дугогодишњи члан. Умро је као члан УЕ «Вук Караџић» и ЕК «Нова загонетка» из Београда.

Писао је афоризме, хумореске, сатире, кратке приче, хаику песме . . . Успешно је сарађивао са Радио Београдом («Јовановићи», «Весело вече»), као и са више радио станица и са дневним и периодичним новинама («Јеж», «Политика експрес», «Јединство», «Дневник», «Напред» (Ваљevo), «Тимок» (Зајечар), «Зрењанин», «Народне новине» (Ниш) и др).

Заступљен је у антологији «Ошишаног јежа» («Ко је ко у нашем хумору, сатири и карикатури»), у антологији смедеревских хумориста «Ружа на Титанику», у Антологији југословенских афористичара.

Карло Вереб је био цењени и познати планинар и истакнути члан Планинарског клуба «Челик» из Смедерева.

За Карлом је остала супруга Загорка, кћер Кристина, зет Александар и два унука Димитрије и Андрија, као и сестра Ружена (која се једно време такође бавила енигматиком).

Као истакнути Смедеревац заступљен је у ЛЕКСИКОНУ СМЕДЕРЕВСКИХ АУТОРА (Бојка Вулетић, Смедерево, 2007) и ЕНЦИКЛОПЕДИЈИ СМЕДЕРЕВА.

Напустио нас је пре времена један диван, поштен и скроман човек, велики другар, свестрана личност, која је оставила дубоке трагове у више сфера људског интересовања и деловања, па ће свима нама који су га познавали и дружили се с њим, остати у пријатном трајном сећању.

Хвала му за све што је учинио и нека му је вечна слава.

Владимир Шарић